

**Dekompozice,
Objektový návrh,
Obrázky a UML,
guruové a rady starších**

Proč?

Jediná jistota je, že program bude potřeba (z)měnit.

Potřebujeme psát program tak, aby bylo možné ho (snadno, často, dlouhodobě) upravovat.

<https://www.osnews.com/story/19266/>

Tomu pomáhá, když se rozdělí na (co nejvíce nezávislé) části (funkce, moduly, objekty), které komunikují pomocí domluveného rozhraní (interface) (a nijak jinak).

Uživatel/klient potřebuje znát jen rozhraní, všechno ostatní se může měnit.

Obrázky

UML2 = Unified Modeling Language

Domluvený systém obrázků („diagramů“).

<https://www.omg.org/spec/UML/>

Obrázky - Diagram tříd (class diagram)

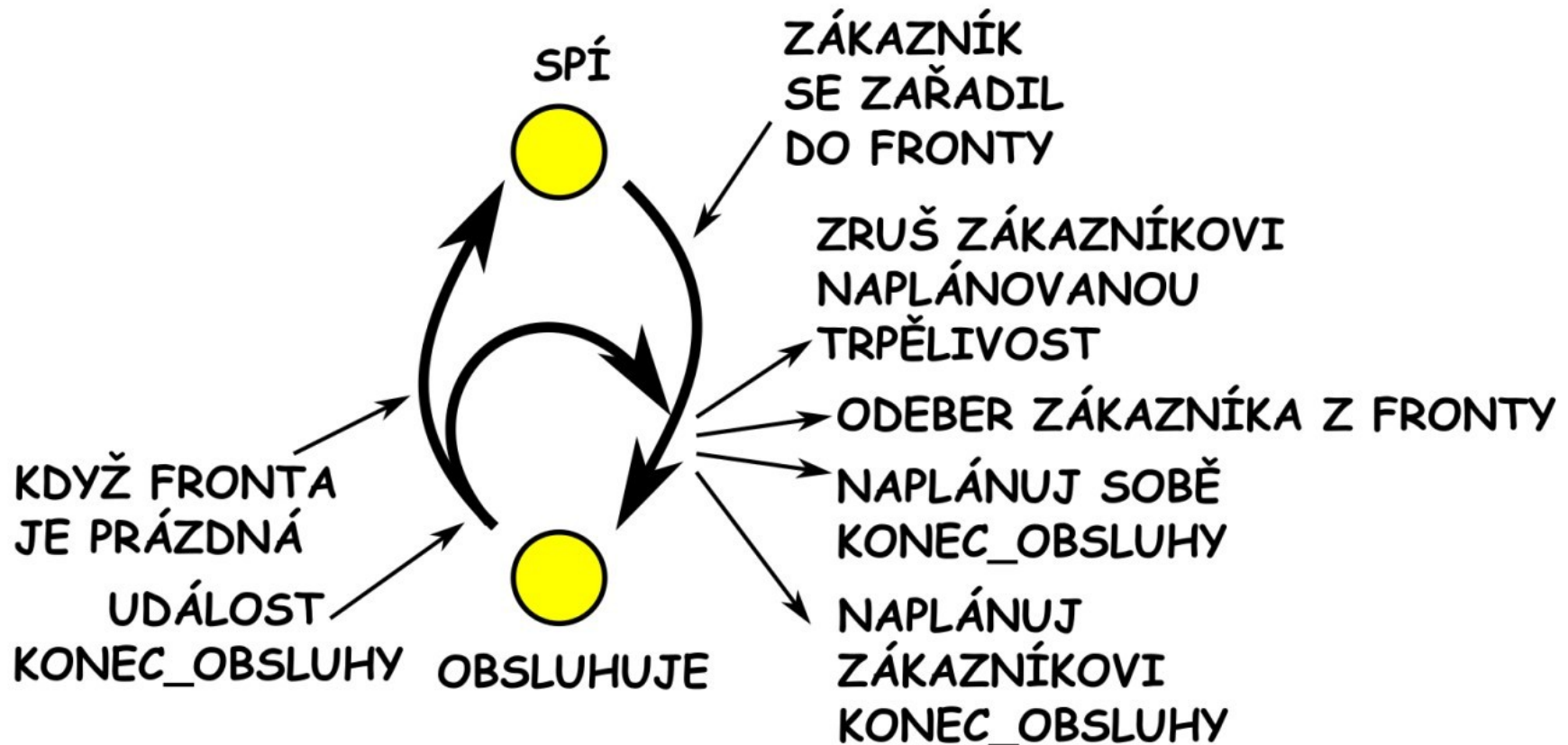
= třídy a vztahy mezi objekty a mezi třídami

Vztahy (např.):

- **Asociace:** Student ---studuje---> Předmět
- **Agregace:** Auto je částí objektu Událost (ale nepatří mu)
- **Kompozice:** Auto má čtyři Kola (a patří mu)
- **Generalizace:** Kočka je zobecněním třídy Tygr
a Tygr je naopak (speciální) Kočka
„a Tiger is a Cat“ = **ISA-vztah**

Diagram stavů (state machine diagram)

= stavy a přechody mezi nimi

Diagram stavů (state machine diagram)

Příklady v UML:

<https://www.omg.org/spec/UML/2.5.1/PDF> str. 378 / 796

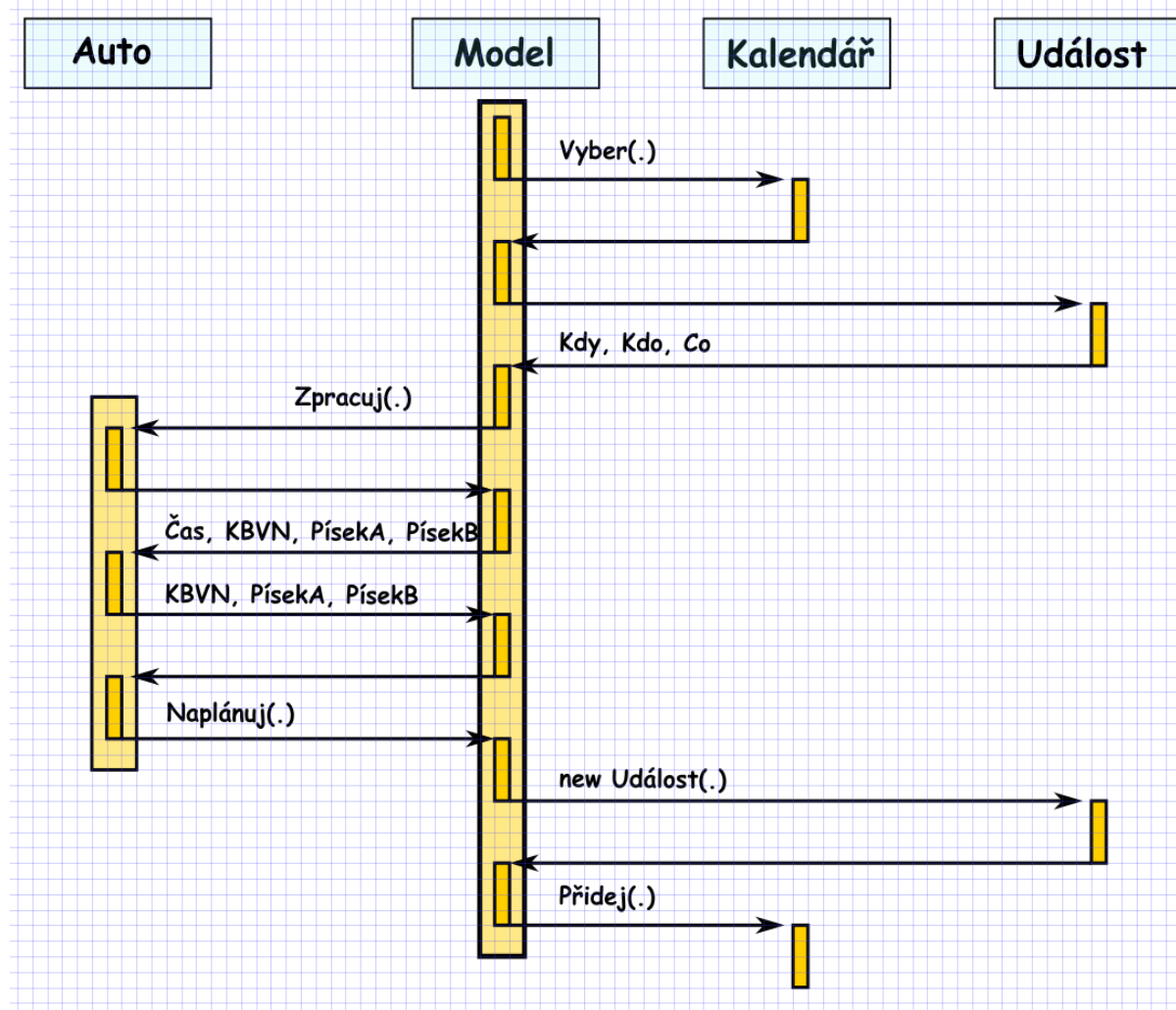
, protože

GENERAL USE RESTRICTIONS

Any unauthorized use of this specification may violate copyright laws, trademark laws, and communications regulations and statutes. This document contains information which is protected by copyright. All Rights Reserved. No part of this work covered by copyright herein may be reproduced or used in any form or by any means--graphic, electronic, or mechanical, including photocopying, recording, taping, or information storage and retrieval systems--without permission of the copyright owner.

Sekvenční diagram

= průběh spolupráce objektů, shora dolů běží čas

Pravidla (aka nevyžádané rady)

existuje řada pravidel; tady jsou některá z nich.

Princip jedné zodpovědnosti
(Single Responsibility Principle)

Jeden objekt by měl mít na starosti jednu věc.

Princip otevřenosti a zavřenosti
(Open-closed principle)

Třída by měla být otevřená pro rozšiřování (třeba tak, že odvodíme novou třídu, do které přidáme data a funkce), ale uzavřená ve smyslu, že má definitivní rozhraní, které mohou ostatní používat a které se nebude měnit.

Pravidla (aka nevyžádané rady) - 2

Zákon substituce

(Liskov substitution principle)

Pokud je někde potřeba objekt typu A, musí být místo něj možné použít i objekt typu B, pokud B je odvozený od A (neboli opravdu platí že Tygr je taky Kočka).

Princip oddělených rozhraní

(Interface segregation principle)

Klient by neměl být nucen záviset na metodách, které nepoužívá, takže místo velkého společného rozhraní je lepší mít několik oddělených malých rozhraní určených pro různé klienty (třída v C# může implementovat více různých rozhraní).

Pravidla (aka nevyžádané rady) - 3

Princip obrácení závislosti
(Dependency Inversion Principle)

Vyšší části by neměly záviset na (konkrétních) nižších částech, ale na abstrakci, protože implementace se mění často, abstrakce by měla být trvalejší. Konkrétnější musí záviset na abstraktnějším.

= pravidla „SOLID“

Pravidla (aka nevyžádané rady) - 4

Deméteřin zákon (Law of Demeter)

Funkce FFF() ve třídě TTT by měla volat pouze:

1. funkce třídy TTT
2. funkce objektů předaných jako parametry funkci FFF
3. funkce objektů vytvořených funkcí FFF
4. funkce objektů patřících třídě TTT
5. globální funkce

Protipříklad:

```
seznam.Vyber().Split()[0].ToItem().Name.ToString()
```

Pravidla (aka nevyžádané rady) - 5

DRY (Don't Repeat Yourself)

Každá informace by měla být v programu jen jednou*) – jediný zdroj pravdy (**Single Source Of Truth**). Pokud je ji potřeba ve více formách, je správné ji generovat z jednoho zdroje.

Opak se nazývá **WET (Write Everything Twice!)**.

High cohesion, Low coupling...

Věci, které spolu souvisí, by měly být blízko = high cohesion, ale měly by být provázané jen zlehka (přes interface) = low coupling.

...a mnoho dalších pravidel.

-----
*) = důvod, proč se v XP nepíše dokumentace!

Pravidla (aka nevyžádané rady) - 6

ALE:

cílem není dodržování pravidel,
cílem je udržitelný kód!

```
public class Komplex
{
    public double Re { get; set; }
    public double Im { get; set; }
}
```

YAGNI !

Návrhové vzory

Myšlenka, že v mnoha programech se opakují stejné (pod)problémy a že by bylo možné vydestilovat vzorová řešení těchto podproblémů.

Původní kniha:

Design Patterns:

Elements of Reusable Object-Oriented Software

autorů Gamma, Helm, Johnson a Vlissides, přezdívaných „Gang of Four (GoF)“.

Učí se v předmětu **NPRG024 Návrhové vzory**.